



**LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA**

2025 M. BALANDŽIO 1 D.–2025 M. BALANDŽIO 30 D.

**APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS**

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl kai kurių norminių administracinių aktų nuostatų, reglamentavusių Alternatyviųjų degalų įstatyme nurodyto termino Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų sistemos dalyviui pateikti ataskaitą apie įstatyme nustatytų įpareigojimų įvykdymą praleidimo pasekmes, teisėtumo</i>	<i>4</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	5
<i>Dėl karo tarnybos laiko apskaičiavimo, atsižvelgiant į individualią situaciją ir teisingumo principą</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	6
<i>Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai kita valstybė Šengeno informacinėje sistemoje yra įvedusi perspėjimą dėl draudimo užsieniečiui atvykti ir apsigyventi.....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl pareigos sudaryti sąlygas užsieniečiui išvykti iš Lietuvos savanoriškai.....</i>	<i>8</i>
12. MOKESČIAI, ĮMOKOS IR KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI.....	8
<i>Dėl mokesčių administratoriaus teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką nutraukus mokestinės paskolos sutartį, kai kyla ginčas dėl jo atsisakymo šią sutartį pratęsti.....</i>	<i>8</i>
14. APLINKOS APSAUGA	9
<i>Dėl trečiųjų asmenų kaltės vertinimo sprendžiant ūkio subjekto atsakomybės už netinkamą nuotekų kontrolę klausimą.....</i>	<i>9</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsirADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	10
<i>Dėl nuteistųjų teisės be apribojimų pasimatyti su kitais asmenimis išvykus iš bausmės atlikimo vietos įgyvendinimo sąlygų.....</i>	<i>10</i>
<i>Dėl reikalavimų kalinimo sąlygoms, kai asmenys laikinojo sulaikymo patalpose laikomi ilgiau nei 24 val.....</i>	<i>10</i>
22. KITI SU VALSTYBĖS TARNYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI.....	11
<i>Dėl savanoriško kario dalyvavimo renginyje susiejimo su tarnybos pareigų vykdymu.....</i>	<i>11</i>
26. ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGA	12
<i>Dėl sodininkų bendrijos kreipimosi į VĮ Registrų centrą siekiant išsiaiškinti, kas yra sodininkų bendrijos teritorijoje esančio sodo sklypo savininkas</i>	<i>12</i>
30. ENERGETIKA	13
<i>Dėl Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų sprendimo dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo nepriėmimo per nustatytą terminą pasekmių, kai prašymas išduoti leidimą paduotas esant pasiektai ir viršytai 2 GW saulės šviesos energijos elektrinių suminei įrengtajai galiai</i>	<i>13</i>
32. VIEŠIEJI PIRKIMAI.....	14
<i>Dėl pirkimo sutartyje įtvirtintų netesybų mažinimo, kai rangovas nėra kaltas, kad pagal pirkimo sutartį atlikti darbai nebuvo perduoti laiku.....</i>	<i>14</i>
35. LOŠIMŲ IR LOTERIJŲ PRIEŽIŪRA BEI KONTROLĖ	15
<i>Dėl pareigos supaprastintą lažybų pasiūlą įtvirtinti nuotolinio lošimo organizavimo reglamente</i>	<i>15</i>
<i>Dėl pareigos notifikuoti Europos Komisiją apie teisinio reguliavimo pasikeitimus neįvykdymo pasekmių</i>	<i>16</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	17
<i>Dėl mobilių kuro (degalų) talpyklų priskyrimo potencialiai pavojingiems įrenginiams</i>	<i>17</i>
<i>Dėl Alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyto administracinės atsakomybės taikymo senaties termino skaičiavimo pradžios</i>	<i>18</i>

II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	19
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	19
<i>Dėl infrastruktūros plėtros įmokos priteisimo.....</i>	<i>19</i>
<i>Dėl teritorinio teisingumo taisyklių pažeidimo nelaikymo absoliučiu pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindu.....</i>	<i>20</i>
<i>Dėl Konstitucinio Teismo sprendimų, kuriais atsisakoma priimti individualų konstitucinį skundą, neskundžiamumo</i>	<i>20</i>
<i>Dėl suinteresuotumo ginčyti kito asmens atžvilgiu priimtą individualų administracinį aktą</i>	<i>21</i>
49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS.....	22
<i>Dėl Pensijų kaupimo įstatyme nustatyto pensijų įmokų pervedimo sustabdymo termino reikšmės teismui taikant reikalavimo užtikrinimo priemones</i>	<i>22</i>
55. TEISMO PROCESINIAI DOKUMENTAI.....	22
<i>Dėl prašymo išaiškinti teismo sprendimą nagrinėjimo atidėjimo ir šio prašymo išsprendimo rezoliucija.....</i>	<i>22</i>
59. APELIACINIS PROCESAS	23
<i>Dėl pirmosios instancijos teismo sudėties nagrinėjant bylas dėl profesinių sąjungų (ne)sutikimų tarnybinių nuobaudų skyrimo procese</i>	<i>23</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

AB	akcinė bendrovė
ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VSAT	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
VĮ	valstybės įmonė
VŠĮ	viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl kai kurių norminių administracinių aktų nuostatų, reglamentavusių Alternatyviųjų degalų įstatyme nurodyto termino Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų sistemos dalyviui pateikti ataskaitą apie įstatyme nustatytą įpareigojimų įvykdymą praleidimo pasekmes, teisėtumo

Apžvelgiamoje norminėje administracinėje byloje buvo nagrinėjamas Regionų administracinio teismo prašymas, be kita ko, ištirti, ar konstituciniam teisinės valstybės principui neprieštarauja (i) Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos aprašo, patvirtinto energetikos ministro 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1-379 (toliau – Administravimo aprašas), 44 punktas ir (ii) Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų sistemos dalyvių įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) 2022 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. O3E-439 (toliau – Vertinimo aprašas), 15 punktas.

Šis prašymas buvo pateiktas individualioje byloje nagrinėjant skundą dėl VERT sprendimo bendrovei – Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų (toliau – DAEI apskaitos vienetai) sistemos (toliau – Sistema) dalyviui – skirti Alternatyviųjų degalų įstatymo (toliau – ADĮ) 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą sankciją¹ už tai, kad ji neįvykdė šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų įpareigojimų². Šį neįvykdymą VERT iš esmės siejo su aplinkybe, kad bendrovė iki 2023 m. balandžio 30 d. nepateikė ADĮ 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytos audito ataskaitos už 2022 metus.

ADĮ 18 straipsnio 2 dalies 4 punktas nustato, jog Sistemos dalyviai, vadovaudamiesi Administravimo aprašu, be kita ko, privalo ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 30 dienos pateikti atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vidaus rinkoje patiektus benzino, dyzelino kiekius ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, už kuriuos šio įstatymo nustatyta tvarka galėjo būti suteikti DAEI apskaitos vienetai. Vadovaujantis ADĮ 17 straipsnio 4 dalimi, VERT, atsižvelgdama į minėtas audito ataskaitas, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo tinkamos audito ataskaitos pateikimo Sistemoje ir visos reikiamos informacijos ar duomenų gavimo VERT dienos priima vieną iš šių sprendimų: 1) įskaityti DAEI apskaitos vienetus (ar jų dalį) į metinių įpareigojimų įvykdymą; 2) panaikinti DAEI apskaitos vienetus tokia apimtimi, kuria dėl šių vienetų audito ataskaitoje nustatyta trūkumų.

Tikrintas Administravimo aprašo 44 punktas įtvirtino, kad degalų tiekėjams ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams, kurie iki einamųjų metų balandžio 30 dienos Sistemoje nėra pateikę ataskaitos, už praėjusius kalendorinius metus sugeneruoti DAEI apskaitos vienetai yra panaikinami. Kvestionuotas Vertinimo aprašo 15 punktas taip pat nustatė, kad Sistemos dalyviui, kuris iki einamųjų metų balandžio 30 dienos Sistemoje nepateikė ataskaitos už praėjusius kalendorinius metus, sugeneruoti DAEI apskaitos vienetai yra panaikinami ir laikoma, kad Sistemos dalyvis ADĮ 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų neįvykdė.

Išanalizavusi įvairias ADĮ nuostatas, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad, viena vertus, Sistemos dalyviui nepateikus minėtos audito ataskaitos, negalima įvertinti ir, atitinkamai, pripažinti, kad yra tenkinamos įstatymo leidėjo nustatytos materialiosios sąlygos jo turimiems DAEI apskaitos vienetais įskaityti, kas, be kita ko, reiškia (lemia), jog šis dalyvis negali būti pripažintas įvykdžiusiu ADĮ 16 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus įpareigojimus. Antra vertus, išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pastebėjo, kad ADĮ nėra eksplicitiškai apibrėžtos šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyto termino pateikti audito ataskaitą praleidimo pasekmės.

Šiuo aspektu LVAT, be kita ko, akcentavo, kad šio termino praleidimas ataskaitai pateikti sudaro pagrindą VERT pradėti ADĮ 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos sankcijos už ADĮ 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų

¹ ADĮ 32 straipsnio 1 dalies 1 punktas (2021 m. kovo 23 d. įstatymo Nr. XIV-196 redakcija), be kita ko, nustatė, kad VERT degalų tiekėjams VERT nustatyta tvarka už įpareigojimų ir reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, neįvykdymą skiria baudą, kurios dydis yra lygus neįvykdytai įpareigojimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš keturių euro centų.

² ADĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu buvo nustatytas įpareigojimas degalų tiekėjams užtikrinti, kad nuo 2022 metų degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių sudarytų ne mažiau kaip 6,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,2 procentinio punkto pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių, bendros degalų tiekėjo vidaus rinkai patiekto benzino ir dyzelino energinės vertės dalį.

įpareigojimų neįvykdymą skyrimo procedūrą – tokiu atveju pagrindas ADJ įtvirtintai atsakomybei taikyti nėra siejamas su DAEI apskaitos vienetų panaikinimu Sistemoje, bet su aplinkybe, jog, nesant pateiktos minėtos ataskaitos, šie vienetai negali būti įskaityti į minėtų įpareigojimų įvykdymą VERT priimant ADJ 17 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytą sprendimą arba pagal to paties straipsnio 5 dalį (dėl VERT neveikimo). ADJ 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta audito ataskaita tėra įstatymų leidėjo nustatyta formalioji sąlyga turimiems DAEI apskaitos vienetams įskaityti į minėtų įpareigojimų įvykdymą, t. y. ji pati neapsprendžia, ar degalų tiekėjas įvykdė ADJ 16 straipsnio 1 dalies įpareigojimus, bet tik leidžia įsitikinti, ar yra tenkinamos materialiosios sąlygos, su kuriomis įstatymų leidėjas sieja aptariamų įpareigojimų įgyvendinimą. Todėl, kaip pažymėjo išplėstinė teisėjų kolegija, akivaizdžiai iš proporcingumo principo kylantių reikalavimų neatitiktų ADJ nuostatų aiškinimas, kad realiai ADJ 16 straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus įvykdęs Sistemos dalyvis galėtų būti pripažintas neįvykdžiusiu šių įpareigojimų vien dėl to, jog pažeisdamas formalų reikalavimą aptariama audito ataskaitą pateikia pavėluotai (pvz., minėtos sankcijos skyrimo procedūros metu), juolab kad ADJ 17 straipsnio 4 dalis ir 19 straipsnio 7 dalis VERT teisės ir pareigos atlikti vertinimą dėl Sistemos dalyvio ADJ 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimo neriboja šios audito ataskaitos pateikimo data ir (ar) momentu. Nesant jokių kitų ADJ nuostatų, taip pat atsižvelgiant į tai, kad degalų tiekėjai įpareigojimų vykdymo ataskaitas teikia Sistemoje (ADJ 2 str. 4 d., 18 str. 1 d.), suponuoja ir išvadą, kad ADJ 18 straipsnio 2 dalies 4 punktas ir (ar) kitos šio įstatymo nuostatos negali būti aiškinamos kaip draudžiančios Sistemos dalyviui aptariamą audito ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus Sistemoje pateikti po balandžio 30 d.

Tačiau, kaip pabrėžė išplėstinė teisėjų kolegija, tai nereiškia, kad ADJ nuostatos gali būti aiškinamos kaip nustatančios ADJ 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintą pareigą pažeidusių Sistemos dalyvių galimybę be jokių apribojimų laiko atžvilgiu Sistemoje teikti aptariamą audito ataskaitą. Iš tiesų, be kita ko, ADJ 18 straipsnio 1 dalyje nustatytiems skaidrumo ir patikimumo reikalavimams bei teisinio saugumo principui prieštarautų aiškinimas, kad Sistemos dalyvis gali pateikti minėtą audito ataskaitą, be kita ko, po to, kai VERT, priimdama sprendimą dėl ADJ 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos sankcijos skyrimo, jau iš esmės pripažino, kad Sistemos dalyvis neįvykdė ADJ 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat atskirai pastebėjo, kad minėtos sankcijos skyrimo procedūros metu Sistemos dalyvio prašymu VERT, įvertinusi reikšmingas konkrečius atvejo aplinkybes, paprastai turėtų suteikti protingą terminą, per kurį šis dalyvis galėtų pateikti aptariamą audito ataskaitą.

Šiomis ir kitomis aplinkybėmis LVAT konstatavo, jog ADJ nuostatos ne tik kad nenustato, bet ir draudžia aiškinimą, jog DAEI apskaitos vienetai gali būti panaikinti ir (ar) Sistemos dalyvis gali būti pripažintas neįvykdžiusiu ADJ 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų, vien dėl tos priežasties, kad jis praleido ADJ 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytą terminą audito ataskaitai Sistemoje pateikti. Atitinkamai išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad nagrinėtu atveju buvo pakankamas pagrindas pripažinti, jog Administravimo aprašo 44 punktas ir Vertinimo aprašo 15 punktas prieštaravo iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylantiems teisės aktų hierarchijos reikalavimams.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 9 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. el-5-629/2025
Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00084-2024-8

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.5. Valstybinės pensijos

7.5.3. Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos

Dėl karo tarnybos laiko apskaičiavimo, atsižvelgiant į individualią situaciją ir teisingumo principą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos institucijų sprendimų, kuriais į pareiškėjos karo tarnybos laiką neįskaičiuotas laikotarpis nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugpjūčio 31 d., teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė konstatavęs, kad skundžiami sprendimai pagrįsti faktiniais duomenimis bei teisės normomis, nes nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugsėjo 1 d. pareiškėja dirbo pagal darbo sutartį, nebuvo karys ir neturėjo karinio laipsnio.

Pareiškėja apeliaciniame skunde su pirmosios instancijos teismo sprendimu nesutiko teigdama, kad teismas netinkamai vertino įrodymus, patvirtinančius jos tarnybos krašto apsaugos sistemoje nepertraukiamumą.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktas, be kita ko, nustato, kad krašto apsaugos sistemų pareigūnams ir kariams į tarnybos laiką pensijai skirti įskaitomas tarnybos krašto apsaugos sistemose laikas nuo paskyrimo į pareigūno ar kario pareigas dienas. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 2 punktas, be kita ko, nustato, kad asmenims, priimtiems tarnauti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemose pareigūnais ir kariais, tarnybos laikui pensijai skirti prilyginami šie laikotarpiai, buvę iki 1995 m. sausio 1 d. – darbo krašto apsaugos sistemose laikas Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau tos pareigos priskirtos pareigūno ar kario pareigoms.

Byloje ginčytu sprendimu pareiškėjai nustatytas išstarnautas laikas yra 30 metų 4 mėnesiai 17 dienų, iš jų: iki 1994 m. gruodžio 31 d. – 2,6417 m., po 1995 m. rugsėjo 1 d. – 27,7389 m. Dėl šių laikotarpių ginčo nebuvo. Ginčas kilo dėl į pareiškėjos karo tarnybos laiką neįskaičiuoto laikotarpio nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugpjūčio 31 d.

LVAT teisėjų kolegija, susipažinusi su byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, įvertinusi byloje esančius įrodymus ir proceso dalyvių pozicijas, išdėstytas procesiniuose dokumentuose, padarė išvadą, kad pareiškėjos tarnybos laikas nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugpjūčio 31 d. ginčyto sprendimo dalyje įvertintas netinkamai. Dėl to pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus: Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Aviacijos tarnybos Aviacijos bazės vado 1992 m. gegužės 11 d. įsakymą, kuriuo pareiškėja buvo priimta į Krašto apsaugos ministerijos Aviacijos tarnybos Aviacijos bazės finansinį skyrių į vyr. specialisto pareigas; 1992 m. spalio 9 d. pareiškėjos priesaiką, 1994 m. rugpjūčio 18 d. įsakymą, kuriuo pareiškėja nuo 1994 m. rugpjūčio 21 d. pradėjo vykdyti pareigas, grįžusi iš vaiko priežiūros atostogų; Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Aviacijos tarnybos vado 1995 m. rugsėjo 1 d. įsakymą, kuriuo pareiškėjai buvo suteiktas karinis eilinio laipsnis. Pažymėta, kad laikotarpis iki 1995 m. sausio 1 d. ir laikotarpis po 1995 m. rugpjūčio 31 d. yra įtraukti į išstarnautą laiką, todėl neteisinga dėl kitusio teisinio reguliavimo, pareiškėjos buvimo vaiko priežiūros atostogose ir užtrukusio dokumentų tinkamo įforminimo kitaip vertinti laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. rugpjūčio 31 d. Tokią išvadą teisėjų kolegija padarė įvertinusi byloje esančių įrodymų visetą, nustatytą faktinių aplinkybių visumą. Šiuo atveju kitoks įrodymų vertinimas, neįvertinus susiklosčiusios pareiškėjos individualios situacijos, prieštarautų teisingumo principui.

Pareiškėjos apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjos skundas tenkintas, panaikinant ginčytas sprendimų dalis ir įpareigojant instituciją perskaiciuoti pareiškėjai skirtą pareigūnų ir karių valstybinę pensiją.

2025 m. balandžio 9 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-727-1047/2025

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00454-2023-7

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai kita valstybė Šengeno informacinėje sistemoje yra įvedusi perspėjimą dėl draudimo užsieniečiui atvykti ir apsigyventi

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjai išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad kita Šengeno valstybė (Vokietijos Federacija) dėl nustatyto nelegalaus pareiškėjo darbo šioje valstybėje yra įvedusi į Šengeno informacinę sistemą (toliau – SIS) perspėjimą dėl draudimo pareiškėjai atvykti ir apsigyventi.

Įvertinęs bylai aktualų Šengeno konvencijoje³, Reglamente 2018/1861⁴ bei UTPĮ įtvirtintą reglamentavimą ir su juo susijusią ESTT praktiką, LVAT pažymėjo, jog perspėjimą į SIS įvedančios ir leidimą laikinai gyventi išduodančios valstybių narių teisių ir pareigų apimtis skiriasi priklausomai nuo to, koks klausimas konkrečiu atveju yra sprendžiamas – leidimo laikinai gyventi išdavimas asmeniui, dėl kurio yra įvestas perspėjimas į SIS, ar asmeniui anksčiau išduoto leidimo laikinai gyventi panaikinimas, kai yra svarstoma dėl perspėjimo į SIS įvedimo arba kai toks perspėjimas yra įvedamas. Šios situacijos yra aiškiai atribotos, atskirai apibrėžiant ne tik aplinkybes, kurias valstybė narė privalo įvertinti, išduodama ar naikinama leidimą laikinai gyventi, bet ir konsultavimosi procedūros seką bei atitinkamas valstybių narių pareigas šioje procedūroje.

Sprendžiant dėl asmeniui išduoto leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kai yra svarstoma dėl perspėjimo į SIS įvedimo arba kai toks perspėjimas yra įvedamas, vertinama, ar egzistuoja priežastys, sudarančios pagrindą panaikinti minėtą leidimą, bei tai, ar šios priežastys yra pakankamos. Vertinimas „ar egzistuoja pakankamos priežastys panaikinti leidimą“ savo apimtimi ir esme yra platesnio pobūdžio ir apima tiek tokio leidimo išdavimo konkrečiam asmeniui pagrindų, tiek aplinkybių, susiklosčiusių po leidimo laikinai gyventi išdavimo (*inter alia* (be kita ko) visų grėsmių viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, kurias gali kelti atitinkamo trečiosios šalies piliečio buvimas valstybių narių teritorijoje), vertinimą. Galutinį sprendimą dėl leidimo gyventi (ne)naikinimo, įvertinusi su individualiu atveju susijusią reikšmingą informaciją, priima leidimą išduodanti valstybė narė. Atitinkamai, jei leidimą gyventi šalyje išdavusi valstybė narė mano, kad leidimą reikia palikti galioti, perspėjimą į SIS įvedusiai valstybei narei kyla aiški, tiksli ir besąlygiška pareiga atšaukti tokį perspėjimą.

Perspėjimo į SIS įvedimas ne tik savaime nėra laikomas pagrindu panaikinti trečiosios šalies piliečiui išduotą leidimą laikinai gyventi, bet tuo pačiu reiškia, jog sprendimas dėl leidimo gyventi panaikinimo tokiu atveju negali būti priimtas automatiškai, jis turi būti individualizuotas. Sprendimą dėl leidimo gyventi panaikinimo priimanti kompetentinga nacionalinė institucija turi surinkti ir patikrinti šiam sprendimui priimti reikšmingą informaciją – su perspėjimu SIS susietą papildomą informaciją, kuria keičiamasi per SIRENE biurus, atsižvelgti į perspėjimą davusios valstybės narės interesus, taip pat konkretaus leidimo gyventi išdavimo pagrindus, grėsmes viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, kurias gali kelti atitinkamo trečiosios šalies piliečio buvimas valstybių narių teritorijoje, kitą reikšmingą informaciją bei įvertinti, ar ši informacija yra pagrindas spręsti, jog egzistuoja pakankamos priežastys panaikinti tokiam asmeniui išduotą leidimą gyventi.

Byloje nustatyta, kad kita Šengeno valstybė (Vokietijos Federacija) įvedė perspėjimą į SIS po to, kai Lietuvos Respublika jau buvo išdavusi pareiškėjui leidimą laikinai gyventi, todėl privalomą konsultavimosi procedūrą turėjo inicijuoti Vokietijos Federacija. Byloje surinkti duomenys patvirtino tinkamą konsultavimosi procedūros vykdymą. Vis dėlto LVAT atkreipė dėmesį, kad privalomos konsultavimosi procedūros tikslas – keistis su kita Šengeno valstybe su trečiosios šalies piliečiu, turinčiu teisę teisėtai gyventi valstybių narių teritorijoje, susijusia informacija, o ne tokiam asmeniui išduoto leidimo laikinai gyventi panaikinimas.

Įvertinęs byloje ginčyto MD sprendimo turinį, LVAT konstatavo, jog atsakovas neatliko grėsmių viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, kurias gali kelti pareiškėjo buvimas valstybių narių teritorijoje, kitų reikšmingų aplinkybių vertinimo, taip pat nepasisakė dėl nustatytų priežasčių, sudarančių pagrindą panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą gyventi, pakankamumo (proporcingumo), be kita ko, jų derėjimo su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintomis teisėmis, nors tai daryti MD įpareigoja Šengeno konvencijos bei Reglamento nuostatos. Šiuo aspektu byloje taip pat akcentuota, kad svarstydamas, ar yra pakankamai priežasčių panaikinti leidimą gyventi, MD turi surinkti ir įvertinti visą tokiame sprendimui priimti reikšmingą informaciją, kuri, atsižvelgiant į kiekvieną individualią situaciją, nebūtinai apsiriboja vien tik valstybių narių konsultavimosi procedūros metu gautais duomenimis. Esant poreikiui, MD turėtų kreiptis į kitas institucijas ar asmenis, įskaitant asmenį, kuriam išduotas leidimas gyventi, dėl informacijos, reikalingos priimti sprendimą, pateikimo.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1061-789/2025

³ Konvencija dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo.

⁴ 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006.

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04603-2024-4

[Prieiga internete](#)

8.6. Užsieniečių išvykimas iš Lietuvos Respublikos

8.6.3. Užsieniečių išsiuntimas

Dėl pareigos sudaryti sąlygas užsieniečiui išvykti iš Lietuvos savanoriškai

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl VSAT sprendimo išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos, uždrausti jam atvykti į Lietuvos Respubliką 60 mėnesių bei įvesti dėl to perspėjimą į Šengeno informacinę sistemą, pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčytas sprendimas priimtas, vadovaujantis UTPĮ 126 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais⁵.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad ginčo sprendimas atitinka VAĮ reikalavimus, yra objektyvus, pagrįstas faktais ir teisės aktų normomis.

Nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo išvadomis, LVAT pažymėjo, jog byloje nėra duomenų, kad VSAT iki ginčo sprendimo priėmimo būtų surinkusi sprendimo dėl pareiškėjo išsiuntimo UTPĮ 126 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatytais pagrindais priėmimui būtinius duomenis: apie aplinkybes, dėl kurių jam nesuteikiamas terminas savanoriškai išvykti (jeigu toks terminas nebuvo suteiktas vadovaujantis UTPĮ 127 straipsnio 31 dalimi arba jeigu UTPĮ 125 straipsnio 1 dalies 7 ar 8 punkte nurodytas užsienietis nepateikia prašymo leisti savanoriškai grįžti į užsienio valstybę); apie vertinimą dėl pareiškėjo grėsmės viešajai tvarkai. Šiuo aspektu pažymėta, jog byloje nebuvo duomenų, sudarančių pagrindą manyti, kad pareiškėją, kuris buvo sulaikytas, būtų buvę būtina išsiųsti nedelsiant.

Byloje nustačius, kad VSAT nesurinko sprendimui dėl pareiškėjo išsiuntimo UTPĮ 126 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose numatytais pagrindais priimti būtinų duomenų, kita ginčyto sprendimo dalis, kuria buvo išspręsti klausimai dėl uždraudimo pareiškėjui atvykti į Lietuvos Respubliką bei perspėjimo įtraukimo į Šengeno informacinę sistemą, taip pat nelaikyta teisėta.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą VSAT sprendimą.

2025 m. balandžio 9 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1573-624/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06836-2024-4

[Prieiga internete](#)

12. Mokesčiai, įmokos ir kiti privalomieji mokėjimai

12.6. Mokestinė nepriemoka ir jos išieškojimas

12.6.3. Mokestinės nepriemokos priverstinis išieškojimas

Dėl mokesčių administratoriaus teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką nutraukus mokestinės paskolos sutartį, kai kyla ginčas dėl jo atsisakymo šią sutartį pratęsti

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl mokesčio administratoriaus sprendimo įskaityti mokesčio permoką pareiškėjo turėtai mokestinei nepriemokai padengti.

Nustatyta, kad pareiškėjas su mokesčių administratoriumi buvo sudaręs mokestinės paskolos sutartį, kurią pastarasis 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimu atsisakė pratęsti. Teisme vykstant ginčui dėl šio atsisakymo, mokesčių administratorius 2023 m. sausio 10 d. nutraukė paskolos sutartį pasibaigus jos terminui ir išsiuntė raginimą sumokėti mokestinę nepriemoką, likusią pasibaigus mokestinės paskolos sutarčiai, bei apžvelgiamoje byloje ginčytu sprendimu įskaitė pareiškėjo turėtą mokesčio permoką šiai mokestinei nepriemokai padengti.

Kvestionuodamas šio viešojo administravimo subjekto teisę įskaityti šią permoką pareiškėjas iš esmės laikėsi pozicijos, kad mokesčių administratorius negalėjo priverstinai išieškoti aptariamą mokestinės

⁵ Užsienietis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos, jeigu: <...> 2) jis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra ir nėra šio Įstatymo 125 straipsnyje nustatytų pagrindų, dėl kurių užsienietis įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos arba priimamas sprendimas grąžinti jį į užsienio valstybę; <...> 3) jo buvimas Lietuvos Respublikoje gresia valstybės saugumui arba viešajai tvarkai <...>.

nepriemokos, nes, kol galėjo būti skundžiami minėti 2022 m. gruodžio 27 d. ir 2023 m. sausio 10 d. sprendimai, mokestinės paskolos sutartis turėjo teisinę reikšmę ir Mokesčių administravimo įstatymo 110 straipsnio 2 dalis, numatanti priverstinio išieškojimo sustabdymą sudarius mokestinės paskolos sutartį, turėjo būti taikoma.

Nesutikdama su šiais pareiškėjo teiginiais LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad priėmus sprendimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį Mokesčių administravimo įstatymo 110 straipsnio 2 dalis negalėjo būti taikoma, nes šios sutarties nuostatos neveikė; sprendimo atsisakyti pratęsti mokestinės paskolos sutartį ar sprendimo nutraukti šią sutartį apskundimas negalėjo turėti įtakos minėtos įstatymo nuostatos taikymui. Teisėjų kolegija taip pat paminėjo, kad mokesčių administratoriaus 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimas apskritai neturėjo įtakos mokestinės paskolos sutarties tolesniam veikimui, nes juo buvo atsisakyta pratęsti šią sutartį.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. balandžio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-317-815/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05026-2023-3

[Prieiga internete](#)

14. Aplinkos apsauga

14.10. Aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė

Dėl trečiųjų asmenų kaltės vertinimo sprendžiant ūkio subjekto atsakomybės už netinkamą nuotekų kontrolę klausimą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nutarimo, kuriuo pareiškėjui UAB „Vilniaus vandenys“ buvo skirta minimali ekonominė sankcija – 1 400 Eur bauda (toliau – Nutarimas), už pažeidimą, numatytą Aplinkos apsaugos įstatymo 90 straipsnio 3 dalyje, t. y. išmetus nepavojingąsias atliekas į aplinką, kai išmestas 5 kub. m. ir didesnis, bet mažesnis kaip 50 kub. m. nepavojingųjų atliekų kiekis.

Pirmosios instancijos teismo sprendimu pareiškėjo skundas buvo patenkintas, Nutarimas panaikintas, padarius išvadą, kad Nutarimas nėra tinkamai motyvuotas, jame tik deklaratyviai išvardytos pareiškėjo galbūt pažeistos teisės normos, jų nesiejant su pareiškėjo konkrečiais neteisėtais veiksmais.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, jog Nutarimas grindžiamas bylos duomenimis, kad laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 20 d. iki 2020 m. liepos 9 d. į Neries upę iš Vilniaus nuotekų valyklos, kurią eksploatuoja pareiškėjas, buvo leidžiamos 19,04 t linijinio mažo tankio polietileno (LLDPE) atliekos, kurie laikytini patvirtinančiais pareiškėjui inkriminuojamo pažeidimo objektyviąją pusę – neteisėtus veiksmus ir / ar neveikimą. Pažymėta, jog ekonominės sankcijos taikymo prasme reikšmingas pats minėtų atliekų patekimo į gamtinę aplinką iš pareiškėjo valymo įrenginių faktas nepriklausomai nuo aplinkybės, kad tokios atliekos pateko į pareiškėjo valyklą dėl trečiųjų asmenų kaltės. Pareiškėjo argumentai dėl trečiųjų asmenų atsakomybės laipsnio galėtų būti reikšmingi sprendžiant dėl gamtinei aplinkai padarytos žalos atlyginimo, tačiau už aplinkosaugos reikalavimų pažeidimą pareiškėjui kyla savarankiška atsakomybė.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog pareiškėjas teikia viešąsias paslaugas, jo veikla vykdoma vandentvarkos srityje, ja siekiama užtikrinti abonentų aprūpinimą geriamuoju vandeniui, nuotekų tvarkymą, vandens ūkio plėtojimą ir vystymą, saugų vandens ir nuotekų sistemos eksploatavimą; tokia veikla yra reikšmingas viešojo intereso objektas, reglamentuojama imperatyvaus pobūdžio teisės aktais, tai suponuoja šioje ūkinės veiklos srityje veikiančio subjekto aukštesnį atidumą, atsargumą ir rūpestingumą bei atsakomybės standartą. Byloje surinkti duomenys patvirtino, kad tik po linijinio mažo tankio polietileno atliekų patekimo į Neries upę iš valyklos viešų faktų nustatymo pareiškėjas ėmėsi aktyvių veiksmų prieš trečiuosius asmenis (abonentus), kurie pažeisdami sutartinius įsipareigojimus leido nuotekas su polietileno atliekomis. Pareiškėjo argumentas, kad atliekas apdorojančių, surenkančių ar vežančių įmonių, tarpininkų, prekiautojų atliekomis ir atliekų darytojų priežiūrą (įskaitant įmonių patikrinimus) atlieka (privalo atlikti) ne pareiškėjas, o aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir kitų įgaliotų institucijų pareigūnai (Atliekų tvarkymo įstatymo 111 str.), nepaneigė paties pareiškėjo pareigos kontroliuoti abonentų tinkamą sutartinių įsipareigojimų vykdymą (ypač atsižvelgiant į nustatytą pažeidimo trukmę), numatyti tam reikalingas priemones ir mechanizmus, nes priešingu atveju taptų neįmanoma įgyvendinti pareiškėjo veiklos srityje numatytus tikslus, tai neatitiktų nei įmonės paskirties, nei viešojo intereso.

Teisėjų kolegija padarė išvadą, kad byloje nustatytų ir Nutarime užfiksuotų duomenų visuma patvirtino, jog pareiškėjui buvo pakankamai aiškiai atskleisti atsakomybės jam taikymo pagrindai ir argumentai, todėl turėjo

būti suprantami ekonominės sankcijos taikymo motyvai, o pirmosios instancijos teismas turėjo galimybę ir privalėjo iš esmės įvertinti, ar nurodomais pareiškėjo veiksmais ir / ar neveikimu buvo pažeisti Nutarime nurodyti teisės aktų reikalavimai.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, byla perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-57-492/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02906-2022-6

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.5. Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai

20.5.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

Dėl nuteistųjų teisės be apribojimų pasimatyti su kitais asmenimis išvykus iš bausmės atlikimo vietos įgyvendinimo sąlygų

Nagrinėtu atveju pareiškėjas prašė priteisti neturtinę žalą, kurią jis kildino iš teisės aktų neatitinkančių kalinimo sąlygų Pravieniškių 1-ame kalėjime (atviro tipo bausmės atlikimo vieta), įstaigos administracijai neleidus jam išvykti iš bausmės atlikimo vietos pasimatyti su kitais asmenimis. Šią teisę pareiškėjas grindė BVK 35 straipsnio 3 dalies 2 punktu, pagal kurį atviro tipo bausmės atlikimo vietose bausmę atliekantys nuteistieji, be kita ko, turi teisę be apribojimų pasimatyti su kitais asmenimis išvykus iš bausmės atlikimo vietos.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, nenustatęs būtinųjų sąlygų valstybės civilinei atsakomybei kilti.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi ginčui aktualias BVK 35 straipsnio 3 dalies nuostatas, pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad BVK 35 straipsnio 3 dalies 2 punkte įtvirtinta tik teisė be apribojimų pasimatyti su kitais asmenimis išvykus iš bausmės atlikimo vietos, o sąlygos, kuriomis atviro tipo bausmės atlikimo vietose bausmę atliekantys nuteistieji turi teisę išvykti iš bausmės atlikimo vietos, nustatytos kitose normose, iš jų – ir BVK 35 straipsnio 3 dalies 6 punkte, pagal kurį atviro tipo bausmės atlikimo vietose bausmę atliekantys nuteistieji turi teisę laisvės atėmimo vietų įstaigos direktoriaus įgaliojimu pareigūnui leidus, jeigu nuteistasis neturi drausminių nuobaudų arba neįvykdytų administracinių nuobaudų ar administracinio poveikio priemonių, kartą per savaitę iki dviejų parų ne darbo metu parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas nuo 2023 m. balandžio 7 d. iki 2023 m. rugsėjo 6 d. atliko laisvės atėmimo bausmę Pravieniškių 1-ame kalėjime atviro tipo bausmės atlikimo sąlygomis. Tačiau, pagal bylos duomenis, pareiškėjui 2023 m. balandžio 24 d. ir 2023 m. gegužės 5 d. Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko nutarimais buvo skirtos drausminės nuobaudos. Todėl įvertinus tai, kad pareiškėjas ginčui aktualiu laikotarpiu turėjo galiojančių drausminių nuobaudų, atsakovas pagrįstai ir teisėtai netenkino jo prašymų išvykti iš bausmės atlikimo vietos susitikti su artimaisiais.

Remiantis šiomis aplinkybėmis, pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eTA-33-624/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02878-2023-6

[Prieiga internete](#)

Dėl reikalavimų kalinimo sąlygoms, kai asmenys laikinojo sulaikymo patalpose laikomi ilgiau nei 24 val.

Šioje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas, be kita ko, kildino iš netinkamų kalinimo sąlygų jį izoliavus laikinojo sulaikymo patalpoje, atlyginimo.

Byloje *inter alia* (be kita ko) nustatyta, kad pareiškėjas už padarytą šiurkštų tvarkos pažeidimą Vilniaus kalėjimo Saugumo valdybos 2023 m. kovo 17 d. nutarimu buvo izoliuotas nuo kitų nuteistųjų, patalpinant jį į laikinojo sulaikymo patalpą Nr. 5, kurioje jis buvo laikomas kartu su kitu nuteistuoju iki 2023 m. kovo 21 d.

Lietuvos kalėjimų tarnybos byloje pateikti paaiškinimai bei laikinojo sulaikymo patalpos Nr. 5 nuotraukos patvirtino, kad minėtoje patalpoje įrengtas sanitarinis mazgas, dirbtinis apšvietimas, vėdinimas, patalpa yra šildoma, joje pastatyti gultai kiekvienam nuteistajam. Byloje nebuvo ginčo, kad laikinojo sulaikymo kameroje Nr. 5 nėra įrengtas langas, taip pat minėta patalpa nėra aprūpinta visais baldais ir inventoriu, vadovaujantis Kalėjimų departamento direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-245 patvirtintų Laisvės atėmimo vietų patalpų aprūpinimo baldais ir kitu inventoriu normų (toliau – Aprūpinimo normos) reikalavimais.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad 2022 m. gruodžio 30 d. teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-444 patvirtintų Laisvės atėmimo vietų įstaigos vidaus tvarkos taisyklių (toliau – Taisyklės) 12 punkte nurodyta, jog atliekant Taisyklių 7 punkte nustatytus veiksmus suimtieji ir nuteistieji laikinai, bet ne ilgiau kaip 4 val., gali būti uždaromi į laikino sulaikymo kameras. Nors sveikatos apsaugos ministro 2015 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V-908 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 134:2015 „Laisvės atėmimo vietų ir teritorinių policijos įstaigų areštinių sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – HN 134:2015) 2 punkte nustatyta, kad ši norma netaikoma laikinojo sulaikymo patalpoms (laikinojo sulaikymo, paskirstymo kameros), tačiau HN 134:2015 15 punkte nustatyta, kad natūralus apšvietimas gali būti neįrengiamas patalpose, kuriose asmenys laikomi ne ilgiau nei 24 val. Taigi, teisėjų kolegija konstatavo, kad jei asmuo laikinojo sulaikymo patalpoje laikomas ilgesnį (nei 24 val.) laiką, jam turi būti užtikrinamos visos gyvenamosioms patalpoms teisės aktų numatytos sąlygos, be kita ko, ir dėl natūralaus apšvietimo, kaip tai nustatyta Kalėjimų departamento direktoriaus 2020 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-389 patvirtintų Pataisos įstaigų (tardymo izoliatorių) įrengimo ir eksploatavimo taisyklių 12.7 punkte, kuriame nurodyta, kad kameroje turi būti įrengiamas natūralus, dirbtinis ir naktinis (budintis) apšvietimas. Be to, pažymėta, jog atsakovo atstovas nepateikė duomenų, kad pareiškėjas, kuris nuo 2023 m. kovo 17 d. iki 2023 m. kovo 21 d. praleido laikinojo sulaikymo patalpoje Nr. 5 be natūralaus apšvietimo, ginčo laikotarpiu dienos metu buvo vedamas pasivaikščioti į lauką ar jam kitaip buvo sušvelnintas HN 134:2015 neatitinkančių jo laikymų sąlygų neigiamas poveikis.

Teisėjų kolegija taip pat sprendė, kad nuostatos, jog specialiosioms trumpalaikio laikymo patalpoms aprūpinimo baldais ir kitu inventoriu reikalavimai netaikomi, galioja tik tais atvejais, kai laikinojo sulaikymo patalpa naudojama pagal tiesioginę paskirtį, t. y. nuteistiesiems laikyti ne ilgiau kaip 4 val. Kadangi Lietuvos kalėjimų tarnyba nenurodė, o LVAT iš byloje pateiktų duomenų nenustatė, jog laikinojo sulaikymo patalpoje Nr. 5 ginčo laikotarpiu buvo visi baldai ir inventorius, kaip tai numatyta Aprūpinimo normų reikalavimuose, t. y. kad nurodytoje patalpoje buvo ir spintelė, stalas, suolas arba kėdė, arba taburetė, maisto produktų laikymo spintelė arba lentyna, viršutinių drabužių pakaba, šiukšlių dėžė, veidrodis, pažeidimas konstatuotas ir šiuo aspektu.

Remiantis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas ir pareiškėjui dėl byloje nustatytų pažeidimų iš atsakovo Lietuvos valstybės priteista 200 Eur neturtinei žalai atlyginti, taip pat procesinės palūkanos nuo šios sumos.

2025 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eTA-30-624/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09821-2023-0

[Prieiga internete](#)

22. Kiti su valstybės tarnyba susiję klausimai

22.4. Valstybės tarnautojų socialinės ir kitos garantijos

22.4.4. Kitos valstybės tarnautojų garantijos

Dėl savanoriško kario dalyvavimo renginyje susiejimo su tarnybos pareigų vykdymu

Pareiškėjas K. B. kreipėsi į teismą, ginčydamas Krašto apsaugos ministerijos Tarnybinio tyrimo komisijos (toliau – Komisija) sprendimą, kuriuo pareiškėjo patirti sveikatos sutrikimai (duomenys neskelbtini) pripažinti nesusijusiais su tarnybos pareigų vykdymu.

Byloje nustatyta, jog tiesioginio vadovo paragintas pareiškėjas sutiko sudalyvauti turnyre, skirtame Lietuvos kariuomenės Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ 30-osioms vardo metinėms paminėti. Lietuvos kariuomenės Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Kunigaikščio Vaidoto mechanizuotojo pėstininkų bataliono vado įsakymu „Dėl dalyvavimo karinės kovinės savigynos čempionate“ (toliau – Įsakymas) K. B. buvo sudarytos sąlygos dalyvauti karinės kovinės savigynos turnyre. Pareiškėjas 2022 m. kovo 31 d. dalyvavo turnyre ir apie 13.00 val. įžengęs į ringą, pajuto stiprų skausmą kairėje kojoje, dėl ko negalėjo

toliau dalyvauti varžybose, o vėliau inicijuotos procedūros nustatyti sveikatos sutrikimo priežastinį ryšį su tarnybos pareigų vykdymu.

Pirmosios instancijos teismas Komisijos sprendimą panaikino ir įpareigojo iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą dėl sveikatos sutrikimo susiejimo su tarnybos pareigų vykdymu. Teismas padarė išvadą, kad įsakymas K. B. buvo privalomas, todėl ginčytame Komisijos sprendime nurodytas argumentas, jog K. B. sveikatos sutrikimą patyrė ne dėl vykdomų tarnybos pareigų, nepagrindžia, kad pareiškėjo vykdomos funkcijos nebuvo vienas iš veiksnių, nulėmusių jo sveikatos sutrikimą. Teismo nuomone, Komisija išsamaus vertinimo dėl nelaimingo atsitikimo priežastinio ryšio su kario tarnybos funkcijų atlikimu ar tarnyba neatliko, tik nurodė, kad turnyro metu K. B. nebuvo paskirtos kokios nors tarnybos užduotys. Teismas sprendė, kad Komisijos sprendimas turi būti panaikintas kaip neteisėtas dėl to, jog jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu atsakovas pateikė apeliacinį skundą, kuriame akcentavo, jog netinkamai buvo įvertinta bylai svarbi aplinkybė, kad K. B. turnyre dalyvavo savo paties apsisprendimu ir dalinys, kuriame jis tarnavo, tik suteikė leidimą / sudarė sąlygas dalyvauti turnyre, priimdamas organizacinio pobūdžio dokumentą, pateisinantį pareiškėjo tarnybos užduočių nevykdymą, todėl savanoriškas karių dalyvavimas renginiuose, turnyruose dėl savanoriškumo pobūdžio negali būti laikomas privalomu veiksmu, kuriuos karys turi pareigą atlikti, ar teisės aktai jį įpareigoja tai atlikti (tarnybos pareigų vykdymu), taigi įvykiai, atsitikę šių renginių (turnyrų) metu, negali būti siejami su kario tarnybos pareigų vykdymu, o laikytini įprastu nelaimingu atsitikimu tarnyboje.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama atsakovo apeliacinį skundą ir tikrindama pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą bei teisėtumą, pažymėjo, jog, įvertinus teisės aktus, matyti, kad sveikatos sutrikimo priežastinio ryšio su tarnybos pareigų vykdymu buvimas konstatuojamas tik nustačius, kad karys sveikatos sutrikimą patyrė vykdydamas kariui privalomą veiklą (atitinkamas funkcijas, užduotis ir panašiai), t. y. kario pareiginiuose nuostatuose įtvirtintas pareigas (funkcijas) arba privalomus vadų nurodymus arba dėl savo kario statuso. Atsižvelgusi į tai, teisėjų kolegija pirmiausia vertino įsakymą „Dėl dalyvavimo karinės kovinės savignos čempionate“ bei įvertinusi jo turinį nustatė, kad juo buvo patvirtintas karių, kurie išreiškė norą dalyvauti turnyre, sąrašas ir Vaidoto bataliono personalui duoti nurodymai, susiję su turnyro organizavimu. Šis įsakymas buvo priimtas siekiant sudaryti sąlygas kariams dalyvauti turnyre ir į turnyro dalyvių sąrašą buvo įtraukti Vaidoto bataliono kariai, išreiškę norą dalyvauti turnyre. Įvertinusi įsakymo turinį karių pavaldumo ir tarpusavio santykių specifikos kontekste, teisėjų kolegija konstatavo, kad jis K. B. buvo privalomas, aplinkybė, kad pats K. B. sutiko dalyvauti turnyre, įsakymo privalomumo jam nekeičia. Pažymėta ir tai, kad turnyras buvo skirtas kariuomenei reikšmingai šventei paminėti, jis buvo rengiamas išimtinai Lietuvos kariuomenėje ir buvo susietas vien tik su kariuomene, renginys vyko Lietuvos kariuomenei priklausiančioje sporto salėje, turnyro metu buvo pakeista pareiškėjo dienotvarkė ir buvo sudarytos sąlygos dalyvauti turnyre, kuriame pareiškėjas dalyvavo ne laisvu nuo tarnybos metu. Be to, pareiškėjo dalyvavimas turnyre buvo susijęs su Lietuvos kariuomenės populiarinimu, žinomumo didinimu, Lietuvos kariuomenės įvaizdžio visuomenėje formavimu bei Lietuvos kariuomenės Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Kunigaikščio Vaidoto mechanizuotojo pėstininkų bataliono atstovavimu, todėl būtų socialiai neteisinga, jog dalyvaujantis tokia renginyje ir dėl to patyręs traumą, nors jokių saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimų nebuvo nustatyta, karys neturėtų teisės į kompensaciją.

Apibendrinama savo išvadas, teisėjų kolegija sprendė, jog pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktinas nepakeistas, o atsakovo apeliacinis skundas atmestinas.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-436-1188/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04574-2023-0

[Prieiga internete](#)

26. Asmens duomenų teisinė apsauga

Dėl sodininkų bendrijos kreipimosi į VĮ Registrų centrą siekiant išsiaiškinti, kas yra sodininkų bendrijos teritorijoje esančio sodo sklypo savininkas

Pareiškėjas sodininkų bendrija „Žalgiris-2“ (toliau – Bendrija) su skundu kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti atsakovo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo 3 ir 4 punktus.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino iš dalies – panaikino sprendimo rezoliucinės dalies 3 punkto dalis dėl V. B. asmens duomenų tvarkymo Bendrijos valdybos 2019 m. lapkričio 10 d. susirinkimo protokole ir Bendrijos sklypų savininkų visuotinio ataskaitinio (pakartotinio) susirinkimo 2020 m. rugpjūčio 23 d. protokole, duomenų apie V. B. turimą vaizdo stebėjimo kamerą tvarkymo teisėtumo bei teisės susipažinti su duomenimis netinkamo įgyvendinimo ir 4 punktą, o kitą skundo dalį atmetė.

LVAT pažymėjo, kad, vadovaujantis Sodininkų bendrijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi, Bendrijos buveinėje turi būti bendrijos narių ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, registravimo knyga. Registravimo knygoje turi būti nurodyta fizinio asmens vardas ir pavardė, gimimo data, gyvenamoji vieta, kontaktiniai duomenys, juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė (adresas), sklypo valdymo teisės pagrindas, sodo sklypo plotas, adresas ir kontaktiniai duomenys, fizinio asmens įstojo į bendrijos narius ir išstojo iš bendrijos narių data. Registravimo knygoje gali būti nurodomi ir kiti duomenys, jeigu tai numatyta bendrijos įstatuose. Registravimo knygoje esantys duomenys tvarkomi ir teikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, BDAR. Asmenims, pageidaujantiems susipažinti su registravimo knyga, teikiami tik su jais pačiais susiję duomenys.

Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad atsakovas sutiko, jog pareigą pildyti registracijos knygą pareiškėjas pagrįstai grindė BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktu (tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė), tačiau, Inspekcijos teigimu, pareiškėjas nepagrindė duomenų tvarkymo (atskiras veiksmas) – kreipimosi į VĮ Registrų centrą, teisėtumo BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų prasme. Dėl šios priežasties Inspekcija nepripažino šio asmens duomenų tvarkymo veiksmo (kreipimosi į VĮ Registrų centrą), kaip atitinkančio BDAR reikalavimus. Byloje nustatyta, kad Bendrijos kreipimosi į VĮ Registrų centrą tikslas buvo išsiaiškinti, kas yra Bendrijos teritorijoje esančio sodo sklypo savininkas, nes kitu būdu sužinoti sklypo valdytojo tapatybės Bendrija neturėjo galimybių. Byloje nebuvo duomenų, kad trečiasis suinteresuotas asmuo V. B. būtų pranešęs Bendrijai apie nuosavybės teises į turimą sodo sklypą. Nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu teisėjų kolegija priėjo prie išvados, jog nagrinėtu atveju užklauso VĮ Registrų centrui tikslas buvo identifikuoti Bendrijoje esančio sklypo savininką tam, kad būtų galima įvykdyti imperatyvius Sodininkų bendrijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalies reikalavimus dėl registracijos knygos pildymo, t. y. įvykdyti duomenų valdytojui taikomą teisinę prievolę, kaip tai nustato BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktas („tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė“), todėl Inspekcija nepagrįstai nurodytus Bendrijos veiksmus pripažino neteisėtais, nenurodydama, koku kitu būdu imperatyvi Bendrijos pareiga galėjo būti įvykdyta, bei vertindama, kad toks duomenų tvarkymo pagrindas nebuvo nustatytas nacionalinėje teisėje.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas patenkintas iš dalies, pakeistas ir panaikinta ginčyto Inspekcijos sprendimo 3 punkto dalis dėl asmens duomenų gavimo iš valstybės registru (įskaitant ir iš VĮ Registrų centro tvarkomo Nekilnojamojo turto registro atskirai atliktos duomenų tvarkymo operacijos). Kita pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis palikta nepakeista.

2025 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1568-629/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02842-2022-5

[Prieiga internete](#)

30. Energetika

30.4. Atsinaujinantys energijos ištekliai

Dėl Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų sprendimo dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo nepriėmimo per nustatytą terminą pasekmių, kai prašymas išduoti leidimą paduotas esant pasiektai ir viršytai 2 GW saulės šviesos energijos elektrinių suminei įrengtajai galiai

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus pareiškėjui neišdavimo Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalies pagrindu. Pareiškėjas skundu prašė įpareigoti Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą (toliau – Taryba) pateikti pareiškėjui išduotą leidimą pagal 2022 m. rugpjūčio 3 d. prašymą ir įpareigoti atsakovą išviešinti faktą apie pareiškėjui išduotą leidimą.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtinta, kad tuo atveju, jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti leidimą neatsakoma per šioje dalyje nurodytą terminą, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl leidimo

išdavimo. Tačiau šis įstatymo reguliavimas negali būti vertinamas atsietai nuo kitų imperatyvių teisės aktų nuostatų, t. y. Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytos teisinės sprendimo dėl leidimo nepriėmimo per nustatytą terminą pasekmės galėtų būti taikomos tik tokiu atveju, jei leidimo išdavimas būtų suderinamas su imperatyviomis teisės aktų nuostatomis. Be to, įstatymų leidėjas Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje yra įvardijęs atvejus, kada Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta sąlyga dėl leidimo išdavimo termino yra netaikoma, įskaitant priežastis, pateisinamas svarbiais visuomenės interesais.

Nustatyta, kad pareiškėjas padavė prašymą išduoti leidimą jau įsigaliojus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 daliai (2022 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XIV-1169 redakcija), kurioje *inter alia* (be kita ko) buvo nustatyta, kad saulės šviesos energijos elektrinių suminė įrengtoji galia negali viršyti 2 GW, bei esant *de facto* (faktiškai, iš tikrųjų) pasiektai ir viršytai 2 GW galiai, o Tarybai gavus asmenų prašymus išduoti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus įrengiant saulės šviesos energijos elektrines didesnei suminei įrengtajai galiai nei nustatyta didžiausia saulės šviesos energijos elektrinių suminės įrengtosios galios riba.

Išplėstinė teisėjų kolegija, atsižvelgusi į Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 ir 3 dalių, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 dalies (2022 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XIV-1169 redakcija) nuostatas, Konstitucinio Teismo išaiškinimus, susijusius su elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių ūkinės veiklos plėtros ypatumais, bei tai, kad suteikiant galimybę vystyti saulės šviesos energijos elektrinių veiklą turi būti įvertinami tokie aspektai, kaip elektros energetikos sistemos stabilumas, saugumas, patikimumas ir sklandus elektros energijos tinklų funkcionavimas (elektros energijos gamybos iš įvairių atsinaujinančių energijos išteklių plėtros suderinamumas su elektros energijos tinklų pajėgumais), konstatavo, jog byloje susiklosčiusių aplinkybių kontekste, kai pareiškėjo prašymas išduoti leidimą 120 MW galios saulės elektrinių parko statybai buvo pateiktas jau galiojant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 dalies (2022 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XIV-1169 redakcija) nuostatai, kad saulės šviesos energijos elektrinių suminė įrengtoji galia negali viršyti 2 GW, o šiai galiai esant *de facto* pasiektai ir viršytai, Taryba negalėjo automatiškai išduoti pareiškėjui tokio leidimo, neįvertinusi imperatyvaus teisinio reguliavimo bei faktinių aplinkybių, susijusių su 2 GW galios viršijimu. Kitaip tariant, nagrinėtu atveju leidimo pareiškėjui išdavimas tokiomis aplinkybėmis Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalies pagrindu, neatsižvelgiant į susiklosčiusią teisinę ir faktinę situaciją, nebūtų suderinamas su imperatyviomis teisės aktų nuostatomis, draudžiančiomis saulės šviesos energijos elektrinių suminei įrengtajai galiai viršyti 2 GW.

LVAT taip pat pažymėjo, jog Taryba, gavusi pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 3 d. prašymą išduoti leidimą, laiku j jį neatsakė, t. y. per Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatytą 30 kalendorinių dienų terminą nuo prašymo registravimo institucijoje dienos neinformavo pareiškėjo apie susiklosčiusią saulės šviesos energijos elektrinių plėtros situaciją bei leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo proceso ypatumus. Taryba tik 2022 m. rugsėjo 19 d. raštu informavo pareiškėją, kad jau yra pasiekta ir viršyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 dalyje nurodyta 2 GW galia, kad šiuo metu leidimai plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus pareiškėjams neišduodami ir kad yra rengiamas tvarkos aprašo, kuriame bus nustatyti kriterijai, kuriais remiantis bus atliekamas papildomas gautų prašymų dėl leidimų vertinimas, projektas. Tokie Tarybos veiksmai pripažinti netinkamais ir laikyti procedūrinio pažeidimu, tačiau šis pažeidimas nagrinėto ginčo atveju, atsižvelgus į pirmiau išdėstytas aplinkybes, nepripažintas pagrindu konstatuoti, kad leidimas pareiškėjui yra išduotas pagal Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio 2 dalį.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-52-629/2025
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05651-2022-6

[Prieiga internete](#)

32. Viešieji pirkimai

Dėl pirkimo sutartyje įtvirtintų netesybų mažinimo, kai rangovas nėra kaltas, kad pagal pirkimo sutartį atlikti darbai nebuvo perduoti laiku

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) sprendimo taikyti pareiškėjui finansinę korekciją už viešųjų pirkimų pažeidimus pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog pareiškėjas nepaskaičiavo rangovui delpinigių už laikotarpį, kuriuo buvo vėluojama atlikti darbus. Tokiais veiksmais pareiškėjas nustatė naują pirkimo sutarties sąlygą, pakeitė ekonominę pusiausvyrą rangovo naudai, todėl pažeidė viešųjų pirkimų skaidrumo, lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principus.

Byloje nustatyta, kad rangovas darbus atliko per pirkimo sutartyje nustatytą terminą, tačiau perkančioji organizacija nustatyta tvarka nesuorganizavo darbų priėmimo. Šiomis aplinkybėmis LVAT darė išvadą, kad byloje nebuvo pagrindo konstatuoti, jog laiku pagal pirkimo sutartį atlikti darbai nebuvo perduoti dėl rangovo kaltės. Byloje nebuvo paneigta, kad galutinai atlikti darbai nebuvo laiku perduoti dėl aplinkybių, kurios nepriskirtinos rangovo rizikai, *inter alia* (be kita ko) dėl užsakovo – tuometinės AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos – kaltės.

Vadovaudamasis LAT išaiškinimais dėl Viešųjų pirkimų įstatymo ir CK aiškinimo bei taikymo, LVAT pabrėžė, jog viešojo pirkimo sutartyse įtvirtintų netesybų mažinimas iš principo yra galimas ir, išskyrus išimtines situacijas, neturėtų būti vertinamas kaip kitų tiekėjų teisių pažeidimas ir (ar) nukrypimas nuo pradinį konkursą sąlygų. Atsižvelgęs į byloje nustatytas aplinkybes, LVAT darė išvadą, kad vėlesnis atliktų statybos darbų perdavimo statytojui (užsakovui) akto pasirašymas ne dėl rangovo kaltės nesuponavo ginčytame sprendime nurodyto netesybų skaičiavimo ir Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintų lygiateisiškumo bei skaidrumo principų pažeidimo ir situacijos teisinio vertinimo, kad ekonominė pusiausvyra pasikeitė tiekėjo, su kuriuo sudaryta pirkimo sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje pirkimo sutartyje, bei kad faktiškai buvo taikoma nauja sąlyga, kurią įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų.

LVAT panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą Agentūros sprendimą.

2025 m. balandžio 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-451-415/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02510-2022-7

[Prieiga internete](#)

35. Lošimų ir loterijų priežiūra bei kontrolė

Dėl pareigos supaprastintą lažybų pasiūlą įtvirtinti nuotolinio lošimo organizavimo reglamente

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus įsakymo dėl atlikto UAB „Amber Gaming“ (toliau – Bendrovė) neplaninio specialiojo patikrinimo pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčytu įsakymu UAB „Amber Gaming“ už tai, kad Bendrovė be teisinio pagrindo pritaikė lošėjui supaprastintą lažybų pasiūlą, kurios sudarymo ir teikimo galimybė nebuvo reglamentuota Bendrovės nuotolinio lošimo organizavimo reglamente, patvirtintame Tarnybos direktoriaus 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. DIE-246 (toliau – Reglamentas), tokiais savo veiksmais pažeidė Reglamento 4.7.2 ir 14.3 papunkčiuose nustatytą tvarką ir Azartinių lošimų įstatymo (toliau – ALĮ) 18 straipsnio 1 dalį, Tarnyba skyrė Bendrovei 6 000 Eur baudą.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo Bendrovės skundą, iš esmės pritardamas Tarnybos pozicijai. Pareiškėjas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pateikė apeliacinį skundą.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad tiek Tarnyba, tiek pirmosios instancijos teismas atliko pakankamai išsamų ir visapusišką tyrimą bei pagrįstai nustatė, jog Bendrovė padarė Reglamento 4.7.2 ir 14.3 papunkčiuose nustatytos tvarkos ir ALĮ 18 straipsnio 1 dalies pažeidimus, už ką jai buvo pritaikytos ALĮ numatytos poveikio priemonės. Teisėjų kolegija, be kita ko, pritarė, jog pagal ALĮ 18 straipsnį visos aplinkybės, kurios gali lemti lošėjo ar lošimų organizatoriaus teisėtus interesus, turi būti aiškiai aprašytos Reglamente ir žinomos lošėjui. Bendrovė ir lošėjas privalo vadovautis Reglamentu.

Teisėjų kolegijos vertinimu, Bendrovei, norint teikti specialią – supaprastintą lažybų pasiūlą – tokia galimybė turi būti įtvirtinta Reglamente ir skelbiama viešai. Priešingu atveju nebūtų galimybės apsaugoti lošėjus nuo Bendrovės neribotos laisvės elgtis taip, kaip ji nori tam tikrų lošėjų atžvilgiu. Bendrovė dėl lošimų (lažybų) pasiūlos gali spręsti tiek, kiek tai aiškiai leidžia ir apibrėžia lošimus reglamentuojantys teisės aktai, visų pirma – Bendrovės Reglamentas, nes, priešingai nei teigia apeliantas, lažybų pasiūla yra ta sritis, kuri patenka būtent į ALĮ ir Reglamento reguliavimo apimtį. Todėl, jeigu Bendrovė siūlo atlikti statymus žemesnės lygos varžybose, siūlo tam tikrus koeficientus, o lošėjas siūlymais pasinaudoja, Bendrovė, aiškiai to neįtvirtinusi Bendrovės Reglamente, negali vėliau įtarinėti lošėjų ir riboti jiems lažybų pasiūlą, atlikus statymus pagal pačios Bendrovės siūlomą rizikingą pasiūlą.

Taip pat pažymėta, jog lošėjo ir Bendrovės teisiniai santykiai negali būti teisiniame neapibrėžtume – lošėjui negali būti taikoma supaprastinta lažybų pasiūla, nesant objektyvių, Reglamente apibrėžtų tokios pasiūlos sudarymo ir taikymo pagrindų bei kriterijų. Bendrovė visiems lažybų dalyviams privalo teikti vienodą pasiūlą, kad būtų užtikrintas lošėjų lygiateisiškumo principas. Ji negali savo veiksmų grįsti prielaidomis ir siaurinti lošėjams lažybų pasiūlas Bendrovės Reglamente nenustatytais atvejais. O tuo atveju, jeigu nustatomi atvejai, kad lošėjas pažeidė Reglamentą, ar yra kitų nuotolinio lošimo sutarties nutraukimo pagrindų, ar lošėjo veiksmai kelia įtarimų dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, su tokiu lošėju nutraukiama nuotolinio lošimo sutartis arba imamasi kitų Reglamente numatytų priemonių. Pavyzdžiui, Reglamento 4.7.2 papunktyje nustatyta, kad Bendrovė turi teisę laikinai vienašališkai užblokuoti lošėjo lošimų sąskaitą ir neleisti ja naudotis, iki kol Bendrovė išsiaiškina visas įtarimus sukėlusias aplinkybes ir priims atitinkamą sprendimą (nustačius lošėjo veiksmuose Reglamento pažeidimus – nutraukti su lošėju nuotolinio lošimo sutartį arba, nenustačius Reglamento pažeidimų, leisti jam naudotis lošėjo lošimų sąskaita), o Reglamento 14.3 papunktyje numatyti atvejai, kada Bendrovė turi teisę sustabdyti laimėjimo išmokėjimą, detaliam reglamentuoti konkretūs veiksmai, kuriuos Bendrovė turi atlikti tokiais atvejais (atlikti vidinį tyrimą, kreiptis į kompetentingas institucijas ir kt.), esant pagrindui anuliuoti lošimo įvykį.

Nagrinėtoje byloje, be kita ko, nebuvo objektyvių duomenų, patvirtinančių, jog varžybose, dėl kurių lošėjas lažinosi, iš tiesų buvo manipuliuojama sporto varžybų eiga ar rezultatu ar kad lošėjas atliko kokius nors neteisėtus veiksmus, todėl nebuvo pagrindo konstatuoti, jog lošėjas statymus atliko dėl galbūt sutartų varžybų arba nesąžiningo elgesio. Nors Bendrovė laikėsi pozicijos, kad supaprastintos lažybų pasiūlos taikymas lošėjui yra Bendrovės teikiamų lošimo paslaugų panaudojimo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo schemose riziką mažinanti priemonė ir ji neturėjo būti numatyta Reglamente, tačiau teisėjų kolegija su tokia Bendrovės pozicija nesutiko.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2025 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-284-662/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07018-2022-5

[Prieiga internete](#)

Dėl pareigos notifikuoti Europos Komisiją apie teisinio reguliavimo pasikeitimus neįvykdymo pasekmių

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus įsakymo dėl atlikto UAB „Unigames“ neplaninio specialiojo patikrinimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje ginčytu įsakymu už veiksmus, draudžiamus Azartinių lošimų įstatymo (toliau – ALĮ) 10 straipsnio 19 dalyje įtvirtintu teisiniu reguliavimu (draudžiama skatinti dalyvauti lošimuose), pareiškėjui skirta 12 662 Eur bauda, jis įspėtas apie galimą licencijos organizuoti lošimus B kategorijos automatais galiojimo sustabdymą, nustatyta, kad pareiškėjas privalo pašalinti pažeidimą. Tarnyba konstatavo, kad pareiškėjo interneto svetainėje <https://uniclub.lt> toliau skelbiama informacija, kuria siekiama atkreipti dėmesį į pareiškėjo pasiūlą, skatinamaisiais sakiniais ar žodžiais raginama lošti, siekiama atkreipti dėmesį į pareiškėjo patikimumą, jo interneto svetainės išskirtinumą ar teikiamų paslaugų ypatybes, ir tai laikytina draudimo skatinti dalyvauti lošimuose pažeidimu, kad pareiškėjo interneto svetainėje <https://uniclub.lt> užfiksuota ir skelbta informacija skatino pareiškėjo interneto svetainės lankytojus dalyvauti nuotoliniuose lošimuose.

LVAT kreipėsi į ESTT, kuris 2025 m. kovo 13 d. priėmė sprendimą byloje UAB „Unigames“ prieš Lošimų priežiūros tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, C-120/24, EU:C:2025:174. ESTT priimtame prejudiciniame sprendime pateikti teisės aiškinimai suponavo, kad LVAT išplėstinė teisėjų kolegija turėjo įvertinti tik vieną šioje byloje taikytinos nacionalinės teisės – ALĮ 10 straipsnio 19 dalyje įtvirtintos teisės normos – turinio elementą, ar veiksmai (t. y. informacijos, susijusios su „Unigames“ siūlomais azartiniais lošimais, paskelbimas šios bendrovės interneto svetainėje), kurie pripažinti pažeidimu pagal ALĮ 10 straipsnio 19 dalies redakciją, negalėtų būti pripažįstami pažeidimu pagal ankstesnę ALĮ 10 straipsnio 19 dalies redakciją, t. y. ar ALĮ 10 straipsnio 19 dalimi buvo išplėsta to draudimo taikymo sritis – buvo įtraukti nauji arba papildomi reikalavimai, palyginus su ankstesniu reguliavimu.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, lygindama aktualią ALĮ 10 straipsnio 19 dalyje įtvirtintos teisės normos redakciją su ankstesne, priėjo prie išvados, kad pareiškėjo veiksmai, ginčytame atsakovo įsakyme pripažįstami pažeidžiančiais ALĮ 10 straipsnio 19 dalyje įtvirtintą teisinį reguliavimą – informacija apie azartinius lošimus,

paskelbta šių lošimų organizatoriaus interneto svetainėje, nebūtų patekusi į ankstesniame įstatyme įtvirtinto draudimo taikymo sritį. Taigi galiojančios redakcijos ALJ 10 straipsnio 19 dalimi buvo sugriežtintas rinkodaros priemonių naudojimas ir išplėsta draudimo skatinti dalyvauti azartiniuose lošimuose taikymo sritis – įtvirtintas absoliutus draudimas skatinti dalyvauti azartiniuose lošimuose, lyginant su ankstesniu draudimu, nustačiusiu dvi draudimų skatinti dalyvauti azartiniuose lošimuose grupes: iš karto ar per tam tikrą terminą po dalyvavimo lošimuose gauti dovanų iš lošimų organizatoriaus ir ne lošimų organizavimo vietose ar lošimų organizatoriaus interneto svetainėje organizuoti žaidimus ar konkursus, bandomuosius lošimus, loterijas ir kitus renginius, kurie skatintų dalyvauti lošimuose, įskaitant nuotolinius lošimus.

Dėl nurodytų argumentų išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad į ALJ 10 straipsnio 19 dalį buvo įtraukti nauji / papildomi reikalavimai, palyginus su ankstesne ALJ 10 straipsnio 19 dalimi, todėl apie teisės normos pakeitimą, įtvirtintą šioje byloje taikytoje ALJ 10 straipsnio 19 dalyje, turėjo būti pranešta pagal Direktyvos 2015/1535⁶ 5 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą. Byloje nustatyta, kad pareiga pateikti Europos Komisijai techninio reglamento – ALJ 10 straipsnio 19 dalies pakeitimo – projektą pagal Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą nebuvo įvykdyta.

Pažymėta, kad, kaip akcentuota ESTT 2025 m. kovo 13 d. sprendimo *UAB „Unigames“ prieš Lošimų priežiūros tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos*, C-120/24, EU:C:2025:174, 63 punkte, nacionalinės teisės nuostatos, kuri yra techninis reglamentas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies f punktą, ir apie kurią pranešta Europos Komisijai pagal šio 5 straipsnio 1 dalį, pakeitimu negalima remtis prieš ekonominės veiklos vykdytojus, jeigu apie tokį pakeitimą nepranešta ir juo išplėsta šių nuostatų taikymo sritis. Taigi tai yra techninis reglamentas, apie kurį reikia pranešti pagal minėto 5 straipsnio 1 dalį. Vadovaudamasi tuo, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad ginčui aktualia ALJ 10 straipsnio 19 dalimi dėl notifikavimo pareigos nevykdymo prieš pareiškėją negalima remtis. Tai sudarė pagrindą pripažinti, kad Tarnyba nepagrįstai pareiškėjo veiksmus kvalifikavo kaip ALJ 10 straipsnio 19 dalies pažeidimą ir nepagrįstai pareiškėjui taikė ALJ 10 straipsnio 19 dalies reikalavimus.

Tarnybos įsakymas panaikintas kaip neteisėtas iš esmės, t. y. savo turiniu prieštaraujantis aukštesnės galios teisės aktams (ABTĮ 91 str. 1 d. 1 p.), tenkinant pareiškėjo apeliacinį skundą, panaikinant pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimant naują sprendimą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 30 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-11-415/2025
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02655-2022-7

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl mobilių kuro (degalų) talpyklų priskyrimo potencialiai pavojingiems įrenginiams

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Valstybinės darbo inspekcijos reikalavimo pareiškėjui pašalinti pažeidimus potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros srityje. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas vykdo atliekų tvarkymo veiklą aptvertoje aikštelėje ir savo veikloje naudoja dyzelinius autokrautuvus. Šiems autokrautuvams reikalingam dyzeliniam kurui (degalams) laikyti ir išpilstyti pareiškėjas naudoja 9 kub. m talpyklą.

Atlikus pareiškėjo darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo santykius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymosi patikrinimą, buvo nustatyta, kad minėta talpykla patenka į Vyriausybės 2020 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 61 patvirtintą Potencialiai pavojingų įrenginių kategorijų parametrų sąrašą (toliau – Sąrašas) ir yra potencialiai pavojingas įrenginys, tačiau nėra užregistruota Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre bei prižiūrima teisės aktų nustatyta tvarka. Pareiškėjas nesutiko su tokiu vertinimu ir skunde teismui nurodė, kad jo naudojama talpykla negali būti laikoma potencialiai pavojingu įrenginiu, kadangi yra mobili, todėl laikytina ne degaline, bet kilnojamuoju skystųjų degalų išpilstymo įrenginiu.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama bylą pagal pareiškėjo apeliacinį skundą, pažymėjo, kad Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog potencialiai pavojingi įrenginiai –

⁶ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka.

įrenginiai, kurie atitinka šiame įstatyme nurodytas kategorijas ir Vyriausybės patvirtintus šių įrenginių kategorijų parametrus ir kuriuos naudojant dėl juose susikaupusios energijos ir vykstančių procesų kyla pavojus (galima grėsmė) žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai. Šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad potencialiai pavojingų įrenginių savininkai privalo užtikrinti potencialiai pavojingų įrenginių naudojimą, laikymą (saugojimą), priežiūrą pagal potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros norminių teisės aktų ir gamintojo pateiktų potencialiai pavojingų įrenginių techninių dokumentų reikalavimus. Minėto įstatymo 12 straipsnio 2 dalis, be kita ko, įtvirtina, jog potencialiai pavojingas įrenginys gali būti pradėtas naudoti tik gavus akredituotosios įstaigos išvadą, kad jis yra tinkamas naudoti ir saugus žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatuose nustatyta tvarka užregistravus jį šiame registre.

Vadovaujantis Sąrašo 2.4.1.2 punktu, degalinėse degalams saugoti naudojamos talpyklos yra priskiriamos potencialiai pavojingiems įrenginiams. Šios nuostatos kontekste LVAT pažymėjo, kad iš apibrėžimo „degalinėse degalams saugoti naudojamos talpyklos“ neseka, jog tuo atveju, jeigu talpykla yra kilnojama, ji bus nepriskiriama potencialiai pavojingiems įrenginiams. Degalinių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių, patvirtintų energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 1-37 (2020 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. 1-94 redakcija), 6.2 punkte apibrėžta, kad „Degalinė – specialiai įrengta teritorija su statiniais ir (ar) stacionariaisiais arba mobiliisiais įrenginiais skystiesiems degalams, suskystintoms naftos dujoms, suslėgtoms gamtinėms dujoms ir alternatyviesiems degalams (išskyrus suskystintas gamtines dujas) priimti, laikyti, perpilti į kelių transporto priemonių degalų bakus, kilnojamąsias talpyklas ir (ar) balionus“. Be to, Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimų LAND 80-2006, patvirtintų aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. D1-434, 7.1 punkte yra nurodyta, kad degalinėms taip pat priskiriamos stacionariai įrengtos vietos, kuriose, neįrengiant kuro kolonėlių, vykdomas kuro priėmimas, saugojimas bei perpylimas į autotransporto priemonių, žemės ūkio technikos, kitų mobiliųjų mechanizmų kuro bakus.

LVAT pažymėjo, kad terminas „degalinė“ yra specialusis teisinis terminas, kuris apibrėžtas teisės aktuose, todėl jo turinys turi būti nustatomas pagal šiuos teisės aktus. Remiantis minėtomis teisės normomis, „degalinė“ – tai tam tikra specialiai įrengta teritorija / vieta, kurioje atliekama degalų priėmimo bei paskirstymo veikla, ir kvalifikuojant tam tikrą teritoriją / vietą degaline nėra svarbu, ar degalų paskirstymas vykdomas iš stacionarių, ar iš mobilių įrenginių / talpyklų. Nepaisant to, jog pareiškėjas tvirtino, kad ginčo talpą galima perkelti į kitą vietą, įvertinusi šios talpyklos naudojimo instrukcijoje pateiktą informaciją, LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad ją eksploatuoti galima tik stacionariai įrengus. Kadangi iš nuotraukų, pridėtų prie patikrinimo medžiagos, buvo matyti, jog būtent taip ir buvo pasielgta su ginčo talpa – ji buvo įrengta stacionariai ant specialiai įrengto pagrindo, prijungta prie elektros tinklo, teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad ginčo talpa buvo eksploatuojama degalinėje, kaip ją apibrėžia ginčiui aktualūs teisės aktai. Teisėjų kolegija taip pat atkreipė dėmesį, kad pagal Sąrašo 2.4.2 punktą potencialiai pavojingiems įrenginiams priskiriamos ir mobiliosios 1 kub. m bei didesnio tūrio beslėgės pavojingų medžiagų ir mišinių talpyklos. Taigi, kvalifikavus ginčo talpyklą „mobilia“, ir ši aplinkybė iš esmės nieko nekeistų – įrenginys būtų priskirtinas potencialiai pavojingų įrenginių kategorijai, remiantis Sąrašo 2.4.2 punkte įvardytais parametrais.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo paaiškinimai, kad ginčo talpykla negali būti laikoma potencialiai pavojingų įrenginių, atmesti kaip nepagrįsti, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2025 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-165-575/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02679-2022-3

[Prieiga internete](#)

Dėl Alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyto administracinės atsakomybės taikymo senaties termino skaičiavimo pradžios

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba, atsakovas) nutarimo, kuriuo UAB „Jozita“ (toliau – Bendrovė, pareiškėjas) paskirta bauda už Alternatyviųjų degalų įstatymo pažeidimą, teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad Tarnyba, gavusi laboratorinių tyrimų išvadas (protokolus), surašė 2022 m. liepos 22 d., 2022 m. rugsėjo 7 d. ir 2022 m. rugsėjo 12 d. patikrinimo aktus, kuriuose, be kita ko, konstatuota, jog Bendrovės rinkoje realizuojamas dyzelinas neatitinka Alternatyviųjų degalų įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje

įtvirtinto reikalavimo, kad Lietuvos Respublikos teritorijose esančiose degalinėse turi būti prekiaujama dyzelinu, kurio kiekviename litre yra ne mažiau kaip 6,2 proc. biodegalų, skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę. Tarnyba 2022 m. rugsėjo 28 d. surašė Alternatyviųjų degalų įstatymo pažeidimo protokolą, kuriame rėmėsi anksčiau surašytais patikrinimo aktais, ir 2023 m. kovo 16 d. priėmė nutarimą, kuriuo Bendrovei paskirta bauda dėl šių naftos produktų – dyzelino RRME/HVO ir žymėto dyzelino – patekimo į rinką.

Pareiškėjas skunde teismui, be kita ko, tvirtino, kad Tarnybos nutarimas buvo priimtas praleidus Alternatyviųjų degalų įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje įtvirtintą 6 mėnesių senaties terminą, skaičiuojamą nuo pažeidimo nustatymo dienos, administracinei atsakomybei taikyti, tačiau pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija visų pirma pažymėjo, kad Alternatyviųjų degalų įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje nustatytas 6 mėnesių terminas yra administracinės atsakomybės (pagal specialųjį įstatymą) taikymo senaties terminas. Administracinė atsakomybė nebegali būti taikoma suėjus šiam terminui. Šis terminas užtikrina teisinį tikrumą, taip pat, kad būtų greitai ir efektyviai pasiekti administracinės atsakomybės tikslai, skatina bylas nagrinėjančius ir nuobaudas skiriančius subjektus operatyviai reaguoti į galimus pažeidimus, be to, apsaugo galimai neteisėtas veikas atlikusius asmenis nuo pernelyg ilgo proceso.

Aiškindama Alternatyviųjų degalų įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje vartojamą sąvoką „pažeidimo nustatymo diena“, LVAT teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad šiame įstatyme nėra pateiktas nurodytos sąvokos apibrėžimas. Taip pat minėta sąvoka nėra siejama su pažeidimo protokolo ar kito atsakovo vidaus dokumento surašymu. Tai leidžia teigti, kad pažeidimo nustatymo diena yra fakto klausimas, kuris nustatomas pagal bendrąsias įrodinėjimo taisykles kiekviename byloje. Tokios pozicijos yra laikomasi ir kitose bylose LVAT suformuotoje praktikoje, pabrėžiant, jog momentas, kada buvo gauta arba objektyviai turėjo ir galėjo būti gauta pakankamai duomenų pažeidimui užfiksuoti bei kvalifikuoti, laikytinas pažeidimo nustatymo diena.

Šiame kontekste įvertinusi Tarnybos 2022 m. liepos 22 d., 2022 m. rugsėjo 7 d. ir 2022 m. rugsėjo 12 d. patikrinimo aktų turinį, LVAT teisėjų kolegija akcentavo, kad atsakovas, surašęs patikrinimo aktus, ne tik konstatavo, jog padaryti pažeidimai, bet juos ir teisiškai kvalifikavo, o vėliau surašytame 2022 m. rugsėjo 28 d. Alternatyviųjų degalų įstatymo pažeidimo protokole naujos teisiškai reikšmingos informacijos nėra. Byloje nebuvo duomenų, kad atsakovas po patikrinimo aktų surašymo atliko kokius nors aktyvius su pažeidimo nustatymu susijusius veiksmus. Atsižvelgusi į tai, teisėjų kolegija padarė išvadą, kad atsakovas pažeidimus nustatė patikrinimo aktų surašymo dienomis, t. y. 2022 m. liepos 22 d., 2022 m. rugsėjo 7 d., 2022 m. rugsėjo 12 d., todėl priimdamas 2023 m. kovo 16 d. nutarimą praleido senaties terminą. Nors atsakovas akcentavo galimybę Bendrovei pateikti paaiškinimus ir naujus įrodymus iki 2022 m. rugsėjo 28 d. protokolo surašymo, LVAT pažymėjo, kad galiojantys įstatymai nedraudė Bendrovei teikti paaiškinimus ir naujus įrodymus iki nutarimo priėmimo bet kuriuo metu.

Šiomis aplinkybėmis pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo panaikintas ginčytas Tarnybos nutarimas dėl baudos skyrimo pareiškėjui.

2025 m. balandžio 30 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-169-575/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05087-2023-0

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

Dėl infrastruktūros plėtros įmokos priteisimo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmų 2025 m. vasario 24 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos prašymą priteisti iš L. V.-M. 2 491 Eur dydžio savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, kaip nenagrinėtiną teismų ABTĮ nustatyta tvarka. Pirmosios instancijos teismas sprendė, kad pareiškėjo inicijuotas ginčas yra kilęs iš civilinių teisinių santykių, dėl kurių ginčai yra sprendžiami bendrosios kompetencijos teisme.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atskirąjį skundą, nustatė, jog Vilniaus miesto savivaldybės administracija prašė išieškoti iš atsakovės L. V.-M. 2 491 Eur dydžio savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką dėl to, kad atsakovė pastatė pastatą, o jo statybai nereikėjo statybą leidžiančio dokumento, tačiau nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojus Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymui, statytojui yra apskaičiuojama infrastruktūros plėtros įmoka, kurią yra privaloma sumokėti (2 str. 7 d.). Šios įstatyme nustatytos pareigos L. V.-M. neįvykdė netgi raginama, todėl pareiškėjas kreipėsi į teismą dėl minėtos įmokos iš atsakovės priteisimo.

LVAT pažymėjo, jog nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina, kad ginčas šiuo atveju yra kilęs dėl L. V.-M. Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu nustatytos pareigos nevykdymo.

Apibendrindama nustatytas aplinkybes ir teisinį reguliavimą, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas padarė nepagrįstą išvadą, jog pareiškėjo prašymo nagrinėjimas nėra priskirtas administraciniam teismui, todėl pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o Vilniaus miesto savivaldybės administracijos prašymo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-436-1188/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00744-2025-7

[Prieiga internete](#)

Dėl teritorinio teisingumo taisyklių pažeidimo nelaikymo absoliučiu pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindu

Dėl Konstitucinio Teismo sprendimų, kuriais atsisakoma priimti individualų konstitucinį skundą, neskundžiamumo

Pareiškėjai kreipėsi į administracinį teismą su skundu, prašydami panaikinti Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – Komisija) sprendimą, kuriuo atsisakyta priimti nagrinėti pareiškėjų skundą dėl Konstitucinio Teismo sprendimo, ir perduoti pareiškėjų skundo priėmimo klausimą iš naujo nagrinėti Komisijai.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundo dalį dėl Komisijos sprendimo panaikinimo ir nutraukė bylos dalį dėl pareiškėjų reikalavimų panaikinti Konstitucinio Teismo sprendimą bei įpareigoti Konstitucinį Teismą išnagrinėti pareiškėjų prašymą iš esmės.

Nesutikdami su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pareiškėjai apeliaciniame skunde, be kita ko, nurodė, jog pirmosios instancijos teismo sprendimas turi būti panaikintas dėl to, kad administracinę bylą nagrinėjo neteisėtos sudėties teismas. Tokią poziciją pareiškėjai grindė aplinkybe, kad jų gyvenamoji vieta yra Panevėžyje, o bylą nagrinėjo Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmai. Pareiškėjai taip pat laikėsi pozicijos, kad pirmosios instancijos teismas turėjo perduoti Komisijai iš naujo spręsti jų skundo dėl Konstitucinio Teismo sprendimo panaikinimo priėmimo klausimą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausiai pažymėjo, jog pareiškėjai bylos duomenimis ir teisės aktų normomis nepagrindė, kad šiuo atveju buvo pažeistos ABTĮ nuostatos dėl bylą nagrinėjusio teismo sudėties (pagal ABTĮ 43 straipsnio 1 dalį bylas dėl administracinių ginčų komisijų priimtų sprendimų nagrinėja vienas teisėjas), nereikė jokių argumentų dėl galimo bylą nagrinėjusio teisėjo šališkumo. Byloje taip pat nebuvo duomenų, patvirtinančių, kad šiuo atveju buvo pažeistos funkcinio (instancinio) priskirtinumo arba bylų rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui taisyklės. Pareiškėjų nurodytas teritorinis teisingumas nepatenka į ABTĮ 146 straipsnio 2 dalies 1 punkto taikymo sritį. Įvertinęs byloje nustatytas aplinkybes, LVAT konstatavo, jog ABTĮ 31 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų proceso teisės normų, reglamentuojančių administracinių bylų teritorinį teisingumą, pažeidimas šios bylos atveju nebuvo toks, dėl kurio galėjo būti neteisėtai išspręsta byla. Byla pirmosios instancijos teisme buvo išnagrinėta žodžiu, organizuojant nuotolinį teismo posėdį, pareiškėjai apie šį posėdį buvo tinkamai informuoti išsiunčiant teismo šaukimą pareiškėjų skunde nurodytu adresu. Teismo posėdyje dalyvavo vienas iš pareiškėjų, nušalinimų bylą nagrinėjusiam teisėjui nereikė, pasisakė su byla susijusiais klausimais. Taigi aptariamoms bylos atveju buvo užtikrintas pareiškėjų proceso teisių įgyvendinimas.

Vadovaudamasis bylai aktuali Konstitucijoje bei Konstitucinio Teismo įstatyme įtvirtintu reglamentavimu, taip pat oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatomis, LVAT pabrėžė, jog Konstitucinis Teismas yra savarankiška konstitucinės justicijos institucija, kuriai vienintelei pagal Konstituciją pavesta vykdyti konstitucinę teisminę kontrolę, be kita ko, spręsti dėl individualaus konstitucinio skundo priimtumo, ir kurios visi sprendimai, priimti vykdant konstitucinį teisingumą, yra galutiniai ir neskundžiami. Tokia išimtinė

Konstitucinio Teismo jurisdikcija reiškia, kad individualaus konstitucinio skundo (ne)priėmimo klausimų vertinimas negalimas jokiaje kitoje valstybės valdžios institucijoje, įskaitant administracinius teismus.

Atsižvelgęs į tai, kad byloje keliamo ginčo dalykas buvo Konstitucinio Teismo sprendimas, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjų teiktą individualų konstitucinį skundą bei atnaujinti jo pateikimo terminą, LVAT darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai nutraukė administracinės bylos dalį dėl tokio Konstitucinio Teismo sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus, nustatęs, kad pareiškėjų keliamas ginčas nepatenka į administracinių teismų kompetenciją. Vis dėlto, nustačius, kad teisme pareiškėjų keliamas ginčas yra susijęs su išimtinė Konstitucinio Teismo kompetencija individualaus konstitucinio skundo (ne)priėmimo srityje ir kad individualaus konstitucinio skundo (ne)priėmimo klausimų vertinimas negalimas administraciniuose teismuose, akivaizdu, jog Komisijos veiksmų, sprendžiant pareiškėjų skundo priėmimo klausimą, vertinimas teisme būtų beprasmis ir nederėtų su proceso operatyvumu bei ekonomiškumo principais. Pabrėžiant aplinkybę, kad Komisijos sprendimas nėra administracinės bylos dalykas, konstatuota, jog pirmosios instancijos teisme pradėta nagrinėti administracinė byla pagal pareiškėjų skundą turėjo būti nutraukta visa apimtimi.

LVAT pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą – bylą pagal pareiškėjų skundą nutraukė.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-696-1047/2025
Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00365-2024-9

[Prieiga internete](#)

43.6. Suinteresuotumas pateikti skundą

Dėl suinteresuotumo ginčyti kito asmens atžvilgiu priimtą individualų administracinį aktą

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo 2025 m. sausio 29 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti UAB „Bitė Lietuva“ skundą dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2024 m. gruodžio 19 d. nutarimo „Dėl ūkio subjektui Telia Lietuva, AB nustatytų įpareigojimų pažeidimo“ rezoliucinės dalies 2 punkto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus, kaip nenagrinėtiną teismų ABTĮ nustatyta tvarka. Pirmosios instancijos teismas sprendė, kad Tarnybos nutarimas yra individualus administracinis aktas, sukkeliantis atitinkamas teises pasekmes tik konkrečiam subjektui – AB „Telia Lietuva“, tačiau juo nesukuriama jokių pasekmių kitiems asmenims, t. y. pareiškėjas neturi materialaus teisinio suinteresuotumo ginčyti minėtą nutarimą.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama UAB „Bitė Lietuva“ atskirąjį skundą, priminė, jog LVAT praktikoje ne kartą išaiškinta, kad skundo priėmimo ir bylos iškėlimo stadijoje nėra ir negali būti patikrinama, ar asmuo, kuris kreipėsi teisminės gynybos, turi materialiąją teisę į skundą (prašymą), t. y. negalima atsisakyti priimti skundo (prašymo) dėl materialiojo teisinio pobūdžio motyvų – materialiosios reikalavimo teisės neturėjimo. Materialiojo teisinio pobūdžio aplinkybės, susijusios su pareiškėjo teise į reikalavimo patenkinimą, turi būti analizuojamos bylos nagrinėjimo iš esmės metu.

LVAT pažymėjo, jog, vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 93 straipsniu, sprendimas skirti ekonominę sankciją gali būti skundžiamas ABTĮ nustatyta tvarka. Pagal šio įstatymo 94 straipsnio 1 dalį ūkio subjektas, kuriam inicijuotas ekonominės sankcijos skyrimo procesas ar yra paskirta ekonominė sankcija, kiti suinteresuoti asmenys, kurių teisėtiems interesams, teisėms ir (arba) pareigoms turėjo įtakos ūkio subjekto padarytas pažeidimas, ir (arba) jų atstovai turi teisę susipažinti su visa ekonominės sankcijos skyrimo proceso medžiaga, išskyrus ekonominės sankcijos skyrimo proceso medžiagą ar jos dalį, kuri šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimu pripažinta nevieša. Remiantis nurodytomis teisės normomis, nepaisant aplinkybės, kad konkrečiu atveju Telia ekonominė sankcija ir nebuvo paskirta, teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjas Elektroninių ryšių įstatymo kontekste yra suinteresuotas asmuo, kurio teisėms galėjo turėti įtakos Telia padarytas pažeidimas, o tai, kad pareiškėjas nėra minimas nutarime ir Tarnyba jo atžvilgiu nėra suformulavusi jokių privalomų nurodymų (įpareigojimų), nesudaro pagrindo skundo priėmimo stadijoje spręsti dėl pareiškėjo teisinio suinteresuotumo nebuvimo, atsižvelgiant į LVAT praktiką panašaus pobūdžio bylose konkurencijos teisės srityje.

Apibendrindama nurodytus argumentus, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjo skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu, nes skundo priėmimo stadijoje nėra faktinio ir teisinio pagrindo daryti išvadą, jog šis skundas nenagrinėtinas teismų ABTĮ nustatyta tvarka. Dėl nurodytų priežasčių pareiškėjo atskirasis skundas tenkintas, pirmosios instancijos

teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-377-629/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00241-2025-9

[Prieiga internete](#)

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl Pensijų kaupimo įstatyme nustatyto pensijų įmokų pervedimo sustabdymo termino reikšmės teismui taikant reikalavimo užtikrinimo priemones

Apžvelgiamos bylos atskirojo skundo dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – iki įsiteisės teismo sprendimas nagrinėjamoje byloje uždrausti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) išskaityti iš pareiškėjos pajamų įmokas savanoriškam II pakopos pensijų kaupimui, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad dalyvis turi teisę laikinai, ne daugiau kaip 12 mėnesių ir ne trumpesniai kaip 1 mėnesio laikotarpiui per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį, sustabdyti pensijų įmokų pervedimą.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad Pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas 12 mėnesių terminas neriboja teismo teisės taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones pagal ABTĮ 70 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir sustabdyti pensijų kaupimą tokiam terminui, kokį teismas mano esant būtiną. Tačiau, įvertinus nurodytą teisinį reguliavimą, pareiškėjos prašomos taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės pobūdį, pareiškėjos argumentus bei bylos medžiagą, teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėja nagrinētu atveju neįrodė, jog, netaikius jos prašomos taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės, kils neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala. Pažymėta, jog tuo atveju, jeigu pareiškėjos reikalavimas būtų patenkintas, visos išskaitytos pensijų įmokos pareiškėjai būtų grąžintos per 30 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo, remiantis Pensijų kaupimo įstatymo nuostatomis.

Pareiškėjos atskirasis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2025 m. balandžio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-511-789/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07400-2024-2

[Prieiga internete](#)

55. Teismo procesiniai dokumentai

55.1. Teismo sprendimas

55.1.6. Teismo sprendimo išaiškinimas

Dėl prašymo išaiškinti teismo sprendimą nagrinėjimo atidėjimo ir šio prašymo išsprendimo rezoliucija

Byloje nagrinėto atskirojo skundo dalykas – Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų 2025 m. vasario 10 d. rezoliucijos, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo pakartotinį prašymą dėl teismo 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimo išaiškinimo, pagrįstumas ir teisėtumas.

Nagrinėtu atveju buvo nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. sausio 10 d. pateikė prašymą dėl teismo 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimo išaiškinimo. Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų teisėja 2025 m. sausio 14 d. rezoliucija nusprendė prašymą nagrinėti bylą išnagrinėjus apeliacine tvarka. Pareiškėjas 2025 m. vasario 7 d. pakartotinai pateikė prašymą dėl teismo 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimo išaiškinimo. Tačiau Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų teisėja 2025 m. vasario 10 d. priėmė rezoliuciją: „Pakartotinį prašymą dėl sprendimo išaiškinimo atsisakyti priimti, nes prašymas išspręstas 2025-01-14 teisėjo rezoliucija. Pareiškėjo atstovui išaiškinti, kad prašymas bus nagrinėjamas bylą (o ne tarpinį procesinį dokumentą) išnagrinėjus apeliacine tvarka“. Pareiškėjas, nesutikdamas su teisėjos 2025 m. vasario 10 d. rezoliucija, padavė atskirąjį skundą.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi aktualias ABTĮ nuostatas, pažymėjo, kad šiuo atveju pirmosios instancijos teismas, gavęs pareiškėjo pakartotinį prašymą dėl teismo 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimo išaiškinimo, nepagrįstai rezoliucija atsisakė jį priimti, kadangi ABTĮ 96 straipsnyje nustatyta, jog prašymas dėl sprendimo išaiškinimo išsprendžiamas teismui priimant nutartį, kurią galima apskusti atskiruoju skundu (3 d.). ABTĮ neįtvirtina galimybės atidėti prašymo dėl sprendimo išaiškinimo nagrinėjimą iki apeliacinės instancijos teismas išnagrinės bylą apeliacine tvarka, juolab nenumato galimybės atsisakyti priimti prašymą ir šį klausimą išspręsti teisėjo rezoliucija. Šiuo atveju pirmosios instancijos teismas pareiškėjo 2025 m. vasario 7 d. prašymą išaiškinti teismo 2024 m. gruodžio 12 d. sprendimą turėjo išspręsti priimdamas nutartį. Teisėjų kolegija kartu atkreipė dėmesį, jog ABTĮ 107 straipsnio 6 dalies nuostata *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtina, kad teisėjo rezoliucija nėra skundžiama, tačiau šiuo konkrečiu atveju teisėjos rezoliucija, kurios pagrįstumą ir teisėtumą siekė nuginčyti pareiškėjas, gali būti skundžiama atskiruoju skundu.

Remiantis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjo atskirasis skundas tenkintas, Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmų 2025 m. vasario 10 d. rezoliucija, kuria nuspręsta atsisakyti priimti pareiškėjo pakartotinį prašymą dėl teismo sprendimo išaiškinimo, panaikinta ir klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-424-602/2025

Teismo proceso Nr. 3-63-3-00431-2024-1

[Prieiga internete](#)

59. Apeliacinis procesas

59.1. Bylų pagal apeliacinius skundus procesas

59.1.5. Sprendimo negaliojimo pagrindai

Dėl pirmosios instancijos teismo sudėties nagrinėjant bylas dėl profesinių sąjungų (ne)sutikimų tarnybinių nuobaudų skyrimo procese

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl atsakovo Muitinės darbuotojų profesinės sąjungos rašto, kuriuo atsisakyta duoti pareiškėjui Muitinės departamentui sutikimą skirti tarnybines nuobaudas profesinės sąjungos nariams, tretiesiems suinteresuotiems asmenims R. S. ir G. N., teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino ir panaikino Muitinės darbuotojų profesinės sąjungos raštą, priėjęs prie išvados, kad atsakovas viršijo savo kompetencijos ribas ir nepagrįstai nurodė, jog tarnybines nuobaudas skiriamos dėl trečiųjų suinteresuotų asmenų veiklos profesinėje sąjungoje.

Teisėjų kolegija, nagrinėdama apeliacinį skundą, nurodė, jog pagal ABTĮ 43 straipsnio 1 dalį Regionų administraciniame teisme bylas, nurodytas šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose, 131 straipsnio 1 ir 2 dalyse, bylas dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų, susijusių su valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimu, bylas dėl administracinių ginčų komisijų ir kitų kolegialių išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijų priimtų sprendimų, taip pat šio įstatymo 99 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais nagrinėja vienas teisėjas, kitas bylas – trijų teisėjų kolegija. ABTĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, jog administraciniai teismai sprendžia bylas dėl tarnybinių ginčų, kai viena ginčo šalis yra valstybės tarnautojas ar pareigūnas, taip pat ginčų, kylančių dėl materialinės atsakomybės ir regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisės įgyvendinimo pagal Valstybės tarnybos įstatymą.

LVAT pažymėjo, jog šiuo atveju pareiškėjas prašė panaikinti Muitinės darbuotojų profesinės sąjungos sprendimą, kuriuo atsisakyta duoti išankstinį sutikimą skirti tarnybines nuobaudas muitinės inspektoriams, taigi pareiškėjo prašymo reikalavimas nepatenka į ABTĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytą tarnybinių ginčų bylų kategoriją, kuri pagal ABTĮ nuostatas gali būti nagrinėjama vieno teisėjo. Kadangi administracinę bylą išnagrinėjo ir skundžiamą teismo sprendimą priėmė viena Regionų administracinio teismo teisėja, LVAT teisėjų kolegija padarė išvadą, jog byla išnagrinėta neteisėtos sudėties teismo (ABTĮ 146 str. 2 d. 1 p.), todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir byla perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1721-821/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06297-2024-5

[Prieiga internete](#)